

V Praze dne 29. března 2023

Č.j.: 2023 / 37147 / 570

Ke sp.zn. Sp/2021/216/573

Počet stran: 29

P Ř Í K A Z

Česká národní banka (dále též jen „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů a podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSÚ“), rozhodla dle § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), ve spojení s § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v řízení se společností FlexiFin s.r.o., IČO 243 05 511, se sídlem Čechyňská 419/14a, Trnitá, 602 00 Brno (dále jen „účastník řízení“), právně zastoupena [REDAKCE], ev. č. ČAK [REDAKCE], advokátem [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], takto:

Společnost FlexiFin s.r.o., IČO 243 05 511, se sídlem Čechyňská 419/14a, Trnitá, 602 00 Brno, se uznává vinnou, že

- (i) v období od 1.1.2020 do 31.12.2020 nesplnila požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů zajišťujících řádné poskytování spotřebitelského úvěru, když (a) nedodržovala pravidla a postupy pro zjištění a ověření výdajů a závazků spotřebitelů stanovená vnitřním předpisem Pravidla posuzování úvěruschopnosti, (b) nezavedla pravidla a postupy pro zjištění a ověření informace o výši závazků spotřebitelů vůči jiným poskytovatelům spotřebitelských úvěrů, a (c) nezavedla pravidla pro ověřování úvěruschopnosti ve vztahu k zpoplatněné odložené platbě;**
- (ii) v období od 1.1.2020 do 31.12.2020 nesplnila požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro průběžnou kontrolu dodržování povinností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, když nezavedla pravidla pro kontrolu spolupracujících osob při plnění povinnosti uchovávat dokumenty nezbytné pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů;**
- (iii) v období od 5.3.2020 do 5.12.2020 poskytla spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudila úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:**
 - a. u 1 úvěrového případu ze vzorku 33 úvěrových případů, konkrétně u spotřebitele [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE], žádným způsobem neověřila původ a pravidelnost plateb, které byly započítány do příjmové stránky spotřebitele, a dále při hodnocení příjmové stránky spotřebitele započítala bez zřejmého důvodu příjmy ve vyšší výši, než vyplývaly z doložených informací;**

č. [redacted]; [redacted], smlouva č. [redacted]; [redacted], smlouva
č. [redacted]; [redacted], smlouva č. [redacted]; [redacted], smlouva
č. [redacted]; [redacted], smlouva č. [redacted]; [redacted], smlouva
č. [redacted]; [redacted], smlouva č. [redacted]; [redacted], smlouva
č. [redacted]; [redacted], smlouva č. [redacted]; [redacted], smlouva
č. [redacted]; [redacted], smlouva č. [redacted]; [redacted], smlouva
č. [redacted]; [redacted], smlouva č. [redacted]; [redacted], smlouva
smlouva č. [redacted]; [redacted], smlouva č. [redacted];
[redacted], smlouva č. [redacted]; [redacted], smlouva č. [redacted];

nebyla žádným způsobem doložena a ověřena výše výdajů deklarovaných spotřebitelem v žádosti o úvěr a výše závazků, které má spotřebitel u jiných bankovních či nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru;

t e d y p o r u š i l a

Ad (i) ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. c) ZSÚ;

Ad (ii.) ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. f) ZSÚ;

Ad (iii.) ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ;

č í m ž s e d o p u s t i l a

Ad (i.) a (ii) přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ;

Ad (iii.) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ;

z a c o ž s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ pokuta ve výši 1 500 000 Kč. Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

O D Ů V O D N Ě N Í

Identifikace účastníka řízení

1. Účastníkem řízení je společnost FlexiFin s.r.o., IČO 243 05 511, se sídlem Čechyňská 419/14a, Trnitá, 602 00 Brno, zapsaná pod sp. zn. C 114119 u Krajského soudu v Brně (dále jen „účastník řízení“)¹, která v České republice vykonává činnost nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, přičemž oprávnění k činnosti získala ke dni

¹ Viz správní spis, č.l. 1 – 4.

16.5.2018. Účastník řízení je oprávněn k poskytování spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení a dále k poskytování vázaného spotřebitelského úvěru.²

2. Účastník řízení je právně zastoupen [REDAKCE], ev. č. ČAK [REDAKCE], advokátem [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], a to na základě plné moci ze dne 19.1.2023.³

Postup před vydáním příkazu

3. Česká národní banka (dále jen „správní orgán“) na základě Pověření ke kontrole ze dne 22.12.2020⁴ a Oznámení o zahájení kontroly ze dne 31.12.2020⁵ provedla u účastníka řízení kontrolu zaměřenou na dodržování povinností dle zákona o spotřebitelském úvěru.
4. V rámci provedené kontroly správní orgán zjistil řadu pochybení v oblasti dodržování povinností dle ZSÚ, kdy zjištěná pochybení byla účastníkovi řízení sdělena v rámci Protokolu o kontrole ze dne 9.4.2021.⁶
5. Účastník řízení proti kontrolním zjištěním uvedeným v Protokolu o kontrole podal dne 26.4.2021 Námitky⁷, se kterými se správní orgán vypořádal v rámci Rozhodnutí o Námitkách⁸ ze dne 27.5.2021 tak, že veškeré námitky účastníka řízení byly zamítnuty.
6. Dne 31.5.2021 zaslal účastník řízení vyjádření spolu s harmonogramem opatření k nápravě,⁹ ve kterém bylo uvedeno, že účastník řízení upraví vnitřní předpis Posuzování pravidel úvěruschopnosti a dále, že začne využívat Nebankovní registr klientských informací (obsahuje informace o bonitě a důvěryhodnosti klientů nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů).¹⁰

Charakteristika činnosti účastníka řízení

7. Účastník řízení v kontrolovaném období (od 1.1.2020 do 31.12.2020) nabízel spotřebitelům produkt „**Payday loan 30**“, přičemž se jednalo o neúčelový spotřebitelský úvěr (jiný než na bydlení), kdy **splatnost úvěru byla stanovena na 30 dnů ode dne sjednání smlouvy o úvěru**.¹¹
8. Na základě uzavřené smlouvy o úvěru vznikla spotřebitelům povinnost uhradit vedle jistiny taktéž tzv. **poplatek za sjednání úvěru**, jehož výše byla odvislá od výše jistiny, dále měli spotřebitelé taktéž možnost požádat o **prodloužení doby splatnosti úvěru** (tzv. prolongace), za což jim byl opět účtován poplatek dle Sazebníku.¹²

² Viz základní vizitka subjektu, správní spis, č.l. 5.

³ Plná moc byla doložena na základě výzvy správního orgánu k odstranění vad plné moci ze dne 16.1.2023, č.j. 2023/7253/570. Plná moc je založena ve správním spise, č.l. 20 – 22.

⁴ Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič, uloženo ve složce Zahajovací dokumentace).

⁵ Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič, uloženo ve složce Zahajovací dokumentace).

⁶ Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič, uloženo ve složce Protokol o kontrole).

⁷ Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič, uloženo ve složce Námitky).

⁸ Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič, uloženo ve složce Námitky).

⁹ Viz správní spis, č.l. 8 - 10.

¹⁰ Správní orgán zohlednil snahu účastníka řízení přijmout opatření k nápravě v rámci úvah o výši uložené pokuty, nicméně dodává, že skutečnou efektivitu předložených opatření k nápravě by bylo nutno ověřit v rámci další, samostatné kontroly, nikoliv pouze na základě předloženého vyjádření a harmonogramu.

¹¹ Viz <https://flexifin.cz/beta/intro>. Dále viz Protokol o kontrole.

¹² Sazebník je založen ve správním spise, č.l. 11 – 15.

9. Účastník řízení v rámci odpovědi na 1. výzvu správního orgánu doložil přílohu¹³, ve které uvádí, že v rámci produktu **Payday loan 30** bylo v **kontrolovaném období** (od 1.1.2020 do 31.12.2020), uzavřeno celkem **6 266 smluv o spotřebitelském úvěru**, jejichž **celková výše činila částku přes 42 000 000 Kč**,¹⁴ počet smluv, u kterých došlo k prodlení se splácením přesáhl počet 5 500 smluv¹⁵, dále u 5 382 smluv byla uložena taktéž smluvní pokuta, kdy celková výše uložených smluvních pokut činila 2 367 032 Kč.¹⁶ Celkem v **1 823 případech došlo k prolongaci** a ze strany spotřebitelů byly zaplaceny poplatky za prodlení doby splatnosti úvěru¹⁷ v celkové **částce ve výši 4 414 743 Kč**.¹⁸

Podklady předložené v rámci kontroly¹⁹

10. Účastník řízení v rámci provedené kontroly předložil řadu podkladů, které se týkaly jak postupů při ověřování úvěruschopnosti spotřebitelů, tak **kontrolního vzorku 33 vybraných spotřebitelských smluv** obsahujících podklady ke sjednávanému úvěru (vždy se jednalo o úvěrový produkt Payday loan 30).
11. Podklady ke sjednaným spotřebitelským smlouvám byly doloženy prostřednictvím **33 úvěrových složek**, které měly následující jednotnou strukturu:
- a) Složka 1_Smlouva: obsahuje uzavřenou smlouvu o spotřebitelském úvěru;
 - b) Složka 2_SECCI: obsahuje informace o poskytovateli spotřebitelského úvěru;
 - c) Složka 3_Příjmy_úvěruschopnost: obsahuje informace o příjmech za poslední 3 měsíce předcházející sjednání úvěru (tzv. „manuály verified income“);²⁰
 - d) Složka 4_APPL_data_lead: obsahuje základní údaje o žadateli (číslo smlouvy, jméno a příjmení spotřebitele, kontaktní údaje, adresa, atd.);
 - e) Složka 5_APPL_data_žádost: obsahuje údaje o počtu osob žijících v domácnosti a dále údaje o výši a zdroji příjmů a výši výdajů, které **spotřebitel vyplnil do žádosti o poskytnutí úvěru**;
 - f) Složka 6_Lustrace: obsahuje údaje zjištěné z lustrace databází (zejména centrální evidence exekucí, insolvenční rejstřík, údaje ze sankčních seznamů, atd.);

¹³ Viz odpověď na 1. výzvu, uloženo pod č.j. 2021/006427/CNB/650, příloha k výzvě č. 1., viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič, složka Přijaté podklady).

¹⁴ Vyplývá z výše uvedeného dokumentu, list s názvem „Seznam SÚ jiných než na bydlení“, sloupec Q „celková výše úvěru dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ.“

¹⁵ Viz excelový dokument, list „Seznam SÚ jiných než na bydlení“ – sloupec AB „prodlení s plněním peněžitého dluhu (ano/ne).“

¹⁶ Viz excelový dokument, list „Seznam SÚ jiných než na bydlení“ – sloupec AD „smluvní pokuta v důsledku prodlení s plněním peněžitého dluhu“ a sloupec AE „výše uplatněné smluvní pokuty“.

¹⁷ Viz excelový dokument, list „Seznam SÚ jiných než na bydlení“ – sloupec M „poplatek za prodlení splatnosti úvěru (ano/ne)“

¹⁸ Viz excelový dokument, list „Seznam SÚ jiných než na bydlení“ – sloupec N „celková výše poplatku za prodlení a změnu termínu splatnosti“.

¹⁹ Na tomto místě správní orgán pro přehlednost shrnuje strukturu jednotlivých úvěrových složek, jelikož na úvěrové složky je odkazováno na dalších místech tohoto dokumentu (zejména část týkající se odůvodnění přestupku dle písm. (iii) výroku tohoto příkazu).

²⁰ Obsahově totožné údaje jsou zaznamenávány taktéž ve složce č. 8.

- g) Složka 7_Výsledek_scoringu;
- h) Složka 8_Informace o příjmu (obsahuje **údaje o příjmech, které spotřebitel doložil prostřednictvím dokladu o příjmech, nebo které byly získány z platebního účtu spotřebitele prostřednictvím externí společnosti** – viz bod Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. příkazu);²¹
- i) Složka 9_Solvency_Call_Data: obsahuje **údaje o příjmech a výdajích, které vstupují do posouzení úvěruschopnosti**;
- j) Složka 10_Seznam_zkratek;
- k) Složka 11_OP (kopie občanského průkazu);
- l) Složka 12_AML (obsahuje informace o autentizační platbě ve výši 1 Kč);
- m) Složka 13_navhrávky_hovorů;
- n) Složka 14_SMS a emailová komunikace, která se týká zejména údajů o sjednané úvěrové smlouvě;
- o) Složka 15_Telcoscore_souhlas: souhlas spotřebitele se zjištěním údajů u mobilních operátora (cíleno např. na údaje o platbách a druhu využívaných služeb).

Ad bod (i) výroku příkazu: porušení povinnosti zavést a udržovat pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele

Právní úprava

- 12. Ustanovení § 15 ZSÚ stanovuje účastníkovi řízení jakožto nebankovnímu poskytovateli spotřebitelských úvěrů povinnost zavést a udržovat pravidla a postupy, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelských úvěrů, a která jsou přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činnosti účastníka řízení, a která zajišťují řádné a plynulé poskytování spotřebitelského úvěru.
- 13. Dle ustanovení § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ výše uvedená povinnost zahrnuje taktéž pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
- 14. Dle ustanovení § 15 odst. 3 ZSÚ je nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel.
- 15. Pravidla a postupy zavedené za účelem ověřování úvěruschopnosti spotřebitele musí být ze strany účastníka řízení upraveny tak, aby naplňovaly jednotlivé zákonné požadavky ve smyslu ustanovení § 84 a násl. ZSÚ a zároveň, aby zajišťovaly požadavky dle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ, tedy požadavek na ověření úvěruschopnosti na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.

²¹ Informace o příjmech spotřebitele jsou tedy založeny ve 2 složkách (složka č. 8 a č. 3).

Skutková zjištění

Nezavedení a neudržování pravidel pro hodnověrné zjišťování a ověřování výdajů

16. Správní orgán posoudil vnitřní předpisy předložené účastníkem řízení, zejména pak vnitřní předpis Pravidla posuzování úvěruschopnosti²², který v čl. 5.5 stanovuje **pravidla pro ověřování výdajů spotřebitele**, dle kterých má pracovník zákaznického servisu povinnost ověřovat, zda **všechny hlavní výdaje odpovídají doloženým dokladům**, zejména výpisům z bankovního účtu, smlouvám o úvěru, půjčce, leasingu, smlouvám o stavebním spoření, penzijním připojištění, pojistným smlouvám, dokladům o platbách pojistného, rozhodnutí soudu o placení výživného, ručitelským prohlášením a dalším dokladům, nicméně **fakticky účastník řízení tento postup nedodrжуje**.
17. Správní orgán v rámci provedené kontroly zjistil, že při ověřování výdajů spotřebitelů účastník řízení vůbec **žádným způsobem neověřuje výdaje, které spotřebitel uvede v žádosti o sjednání úvěru**, jelikož od spotřebitele **nevyžaduje předložení dokladů o deklarovaných výdajích** a tyto údaje **nezískává ani jiným způsobem**.
18. Účastník řízení fakticky postupuje tak, že pokud obdrží žádost o sjednání úvěru, nejdříve provede automatické ověření spotřebitele neboli **lustraci v následujících registrech a systémech**:²³
- a) Insolvenční rejstřík;
 - b) TelcoScore (hodnotí data předaná telefonním operátorem, např. o tom, jaké služby operátora využívá spotřebitel, jaká je cena těchto služeb, apod.);
 - c) Registr územní identifikace (ověřuje platnost adresy);
 - d) Centrální evidence exekucí;
 - e) Interní blacklist (zaměřeno na již stávající klienty, kteří jsou v prodlení);
 - f) Ověření, zda spotřebitel není PEO²⁴;
 - g) Sankční seznamy;
 - h) Seznamy osob hledaných Policií České republiky;
 - i) Ověření dokladů z databáze ministerstva vnitra.
19. V dalším kroku pak probíhá pouze ověření příjmů. Ohledně ověřování výdajů bylo správnímu orgánu sděleno, že účastník řízení **stanovuje tzv. vypočítané výdaje, které porovnává s výdaji deklarovanými** (to jsou výdaje, které spotřebitel uvede v žádosti o úvěr). Vypočítané výdaje účastník řízení stanovuje dle následujícího vzorce: **životní minimum dle MPSV + (deklarované měsíční výdaje spotřebitele/2)**.²⁵ Získanou

²² Viz správní spis, č.l. 16 (CD nosič).

²³ Vyplývá z dokumentu Pravidla posuzování úvěruschopnosti.

²⁴ Politicky exponovaná osoba.

²⁵ Viz dokument Pravidla posuzování úvěruschopnosti.

výši vypočítaných výdajů pak účastník řízení započítává při výpočtu tzv. disponibilního příjmu a tedy při hodnocení úvěruschopnosti.²⁶

20. K výše uvedenému postupu účastníka řízení, tedy ke zjišťování tzv. vypočítaných výdajů, správní orgán uvádí, že takový postup **nemůže v žádném případě podat objektivní obraz o výdajích spotřebitele**, jelikož výdaje spotřebitelů jsou v každém jednotlivém případě ovlivněny řadou faktorů (např. výdaje domácnosti, závazky vůči vyživovaným osobám, závazky ze smluv uzavřených s 3. osobami) a je tedy nutné tyto výdaje ověřovat individuálně a na základě spolehlivých dokumentů ověřujících skutečnou výši výdajů.
21. Skutečnost, že účastník řízení fakticky neověřuje výdaje deklarované spotřebitelem, vyplývá taktéž z analýzy úvěrových složek 33 klientů. V těchto úvěrových složkách chybí jakékoliv dokumenty týkající se ověřování výdajů spotřebitele (viz taktéž přestupek dle výroku bodu (iii) písm. g) tohoto příkazu, bod 95 a násl.).
22. **Z výše uvedených skutečností je tedy nepochybné, že účastník řízení nedodržuje pravidla pro ověření výdajů stanovená ve vnitřním předpise Pravidla posuzování úvěruschopnosti, jelikož od spotřebitelů žádným způsobem nevyžaduje doložení deklarovaných výdajů prostřednictvím odpovídajících dokladů, a dále nezavedl ani jiná přiměřená a účinná pravidla a postupy pro hodnověrné osvědčení splnění povinnosti zjistit a ověřit informace o výši výdajů spotřebitelů pro účely řádného posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů.**

Nezavedení a neudržování pravidel pro hodnověrné zjišťování a ověřování jiných závazků spotřebitelů

23. Správní orgán dále uvádí, že vnitřní předpis Pravidla posuzování úvěruschopnosti **nestanovuje** účastníkovi řízení povinnost řádně **zjišťovat a ověřovat, zda spotřebitel má jiné závazky u bankovních či nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru**.
24. V čl. 3 vnitřního předpisu Pravidla posuzování úvěruschopnosti jsou stanovena následující pravidla posuzování úvěruschopnosti:
 - a) kontrola základních informací zadaných spotřebitelem (rodné číslo, číslo OP);
 - b) kontrola příjmů (výše a typ příjmu);
 - c) **kontrola výše závazků** (zejména posouzení výše příjmu, který spotřebiteli zůstane k dispozici po odečtení výše splátky úvěru);
 - d) kontrola trvalého bydliště;
 - e) kontrola kopií dokladů totožnosti;
 - f) kontrola historie spotřebitele v interní databázi;
 - g) kontrola **v insolvenčním rejstříku (příčemž nález spotřebitele v insolvenčním rejstříku má automaticky vést k zamítnutí žádosti o úvěr)**;
 - h) kontrola v centrální evidenci exekucí;

²⁶ Viz čl. 5.4 dokumentu Pravidla posuzování úvěruschopnosti.

- i) kontrola shody vybraných údajů s již existujícími smlouvami a dokumenty (např. zda se shodují údaje o zaměstnavateli uvedené v jednotlivých doložených dokumentech);
- j) zohlednění negativních scénářů při hodnocení úvěruschopnosti.
25. Jedná-li se o kontrolu jiných závazků spotřebitele, správní orgán uvádí, že vnitřní předpis Pravidla posuzování úvěruschopnosti **nestanovuje pracovníkům, kteří jsou odpovědní za posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, povinnost jakýmkoliv způsobem ověřit, zda spotřebitel má jiné závazky, ať už u bankovních či nebankovních poskytovatelů úvěru.**
26. Účastník řízení pouze v čl. 3 vnitřního předpisu Pravidla posuzování úvěruschopnosti stanovil povinnost ověřit, zda spotřebitel **nefiguruje v insolvenčním rejstříku či centrální evidenci exekucí**, nicméně správní orgán má za to, že takový postup není dostatečný, a to vzhledem k tomu, že **insolvenční rejstřík obsahuje informace o spotřebitelích, kteří již jsou, či byli, v úpadku, a dále centrální evidence exekucí obsahuje informace o těch spotřebitelích, jejichž majetek může být postihnout v rámci exekučního řízení.**
27. **Samotnou lustrací spotřebitele v insolvenčním rejstříku či centrální evidenci exekucí tedy účastník řízení nemůže zjistit informace o tom, zda spotřebitel má či nemá současné závazky u jiných bankovních či nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru, které dosud nejsou splatné a prozatím nevedly k úpadku spotřebitele či prozatím nejsou pravomocným titulem k exekučnímu řízení. Právě ověření všech závazků spotřebitele i u třetích subjektů pak správní orgán považuje za stěžejní proto, aby se spotřebitelé na základě většího množství uzavřených úvěrových smluv nedostávali do dluhových pastí a byli schopni své závazky splácet.**
28. Pro doplnění správní orgán uvádí, že z doloženého vzorku 33 spotřebitelských smluv bylo zjištěno, že u 5 spotřebitelů byl účastníkem řízení poskytnut úvěr, ačkoliv níže uvedení spotřebitelé měli před uzavřením úvěrové smlouvy s účastníkem řízení závazky u jiných poskytovatelů spotřebitelských smluv.

Jméno a příjmení spotřebitele, smlouvy	číslo	Datum uzavření smlouvy o úvěru s účastníkem řízení ²⁷	Počet jiných závazků ze spot. úvěrů ²⁸
██████████, č. smlouvy		14.4.2020	8 ²⁹

²⁷ Vyplývá z dokumentu Flexifin_příloha k výzvě_1, který byl správnímu orgánu doručen jako reakce na výzvu ze dne 18.1.2020. Údaje lze vyčíst z karty „Seznam SÚ jiných než na bydlení“ a ze sloupce D „datum uzavření smlouvy.“ Dokument je dostupný ve správním spise na č.l. 7 (CD nosič, složka Přijaté podklady).

²⁸ Je uváděn počet věřitelů s alespoň jednou přihlášenou pohledávkou ze smlouvy o spotřebitelském úvěru, která **předcházela sjednání úvěru u účastníka řízení.** Údaje vyplývá z insolvenčního rejstříku, z oddílu P – Přihlášky.

²⁹ Jedná se o pohledávky následujících věřitelů: ██████████ ze dne 19.4.2018, ██████████ ze dne 18.5.2019, ██████████ ze dne 12.3.2019, ██████████ ze dne 10.2.2020, ██████████ ze dne 26.4.2019, ██████████ ze dne 7.5.2019, ██████████ ze dne 31.8.2017, ██████████ ze dne 6.3.2020.

smlouvy [redacted], č.	30.7.2020	2 ³⁰
smlouvy [redacted], č.	2.4.2020	5 ³¹
smlouvy [redacted], č.	23.6.2020	14 ³²
smlouvy [redacted], č.	5.3.2020	9 ³³

29. Správní orgán má tedy za to, že účastník řízení nezavedl do vnitřního předpisu Pravidla posuzování úvěruschopnosti pravidla a postupy pro hodnověrné zjištění a ověření toho, zda spotřebitelé mají či nemají jiné závazky u třetích subjektů, a nezavedl ani jiná přiměřená a účinná pravidla a postupy pro hodnověrné osvědčení splnění povinnosti zjistit a ověřit informace o případné výši závazků spotřebitelů pro účely řádného posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů.

Nezavedení pravidel pro ověřování úvěruschopnosti ve vztahu k odložené platbě

30. Jak již bylo výše uvedeno, účastník řízení nabízí spotřebitelům možnost prodloužit splatnost spotřebitelského úvěru (produkt Payday loan 30, viz bod 7 a dále příkazu), za což jsou spotřebiteli účtovány tzv. poplatky za prolongaci. Dle Sazebníku zveřejněného na webových stránkách účastníka řízení je možné sjednat prolongaci úvěru o 7, 14 nebo 30 dnů.³⁴
31. V rámci čl. 4.1 vnitřního předpisu Pravidla ověřování úvěruschopnosti je stanoveno, že „v případě žádosti o odložení platby je potřeba přihlídnout k individuální situaci klienta, komunikovat s ním jasně, srozumitelně, v rozsahu, který je úměrný, a dbát na ochranu jeho soukromí.“ Nicméně zde nejsou stanovena pravidla a postupy pro případy, kdy dojde při odložené platbě k významnému navýšení úvěru či významné změně podmínek, za kterých byl úvěr poskytnut.
32. Správní orgán má tedy za to, že účastník řízení ve svých vnitřních předpisech dostatečně **neupravil problematiku odložené platby, jelikož nezavedl pravidla a postupy pro případy, kdy a jak při odložené platbě posuzovat úvěruschopnost spotřebitele, respektive jeho schopnost úvěr splácet, což také potvrdil sám účastník řízení**

³⁰ Jedná se o pohledávky následujících věřitelů: [redacted] ze dne 18.5.2018, [redacted] ze dne 15.2.2018.

³¹ Jedná se o pohledávky následujících věřitelů: [redacted] ze dne 31.10.2019, [redacted] ze dne 27.7.2018, [redacted] ze dne 30.10.201, [redacted] ze dne 2.4.2020, [redacted] ze dne 14.10.2019.

³² Jedná se o pohledávky následujících věřitelů: [redacted] ze dne 10.4.2020, [redacted] ze dne 6.4.2020, [redacted] ze dne 30.1.2017, [redacted] ze dne 28.4.2014, [redacted] ze dne 28.5.2020, [redacted] ze dne 5.5.2020, [redacted] ze dne 8.9.2015, [redacted] ze dne 19.21.2004, [redacted] ze dne 22.8.2018, [redacted] ze dne 20.2.2020, [redacted] ze dne 4.10.2017, [redacted] ze dne 17.1.2019, [redacted] ze dne 27.11.2019, [redacted] ze dne 29.3.2009.

³³ Jedná se o pohledávky následujících věřitelů: [redacted] ze dne 3.3.2020, [redacted] ze dne 5.11.2019, [redacted] ze dne 14.2.2020, [redacted] ze dne 3.12.2019, [redacted] ze dne 6.11.2019, [redacted] ze dne 7.2.2020, [redacted] ze dne 30.8.2019, [redacted] ze dne 5.9.2019, [redacted] ze dne 30.1.2020.

³⁴ Při prodloužení splatnosti o 7 dnů činí poplatek za prodloužení jednu třetinu z poplatku za poskytnutí úvěru; při prolongaci o 14 dnů činí poplatek polovinu z poplatku za poskytnutí úvěru a při prolongaci o 30 dnů činí poplatek za prodloužení stejnou částku jako poplatek za poskytnutí úvěru. Spotřebitel může taktéž žádat o prodloužení doby splatnosti úvěru opakovaně.

v průběhu kontroly, když uvedl, že při prodloužení doby splatnosti úvěru již nedochází k opakovanému posouzení úvěruschopnosti.³⁵

Právní kvalifikace

33. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení v období od 1.1.2020 do 31.12.2020 nesplnil požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů zajišťujících řádné poskytování spotřebitelského úvěru, když (a) nedodržoval pravidla a postupy pro zjištění a ověření výdajů a závazků spotřebitelů stanovená vnitřním předpisem Pravidla posuzování úvěruschopnosti, (b) nezavedl pravidla a postupy pro zjištění a ověření informace o výši závazků spotřebitelů vůči jiným poskytovatelům spotřebitelských úvěrů, a (c) nezavedl pravidla pro ověřování úvěruschopnosti ve vztahu k zpoplatněné odložené platbě, čímž porušil ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. c) ZSÚ a dopustil se tak přestupku dle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) daného zákona.

Ad bod (ii) výroku příkazu: porušení povinnosti zavést a udržovat pravidla a postupy pro kontrolu třetích osob, které pořizují dokumenty o příjmech spotřebitelů

Právní úprava

34. Účastník řízení má jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru povinnost zavést a udržovat postupy a pravidla, která zahrnují taktéž pravidla pro průběžnou kontrolu dodržování povinností, které jsou stanovené v ZSÚ a v jiných právních předpisech a to dle ustanovení § 15 odst. 1, 2 písm. f) ZSÚ.
35. Jednou z povinností účastníka řízení je také dodržovat povinnost týkající se **pořizování a uchovávání dokumentů či jiných záznamů v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění povinností stanovených v ZSÚ**, a to dle ustanovení § 78 daného zákona. Tato povinnost se vztahuje výslovně taktéž na **dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů**, a to dle ustanovení § 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ.

Skutková zjištění

36. Účastník řízení v rámci provedené kontroly uvedl³⁶, že při **ověřování příjmů** spotřebitelů využívá služeb společnosti [REDAKCE], která pro účastníka řízení **zpracovává údaje o příjmech spotřebitele** a účastníkovi řízení je předává v podobě tzv. datových vět.³⁷
37. Z vyjádření účastníka řízení vyplývá, že spotřebitel, který žádá o poskytnutí úvěru přes webovou stránku účastníka řízení, může nahrát dokument týkající se příjmů skrze tzv. CRM systém. Nahráný **dokument je pak zpravidla automaticky zaslán společnosti [REDAKCE]**, která **zpracuje údaje z doloženého dokumentu do podoby datové věty, kterou následně předá účastníkovi řízení.**

³⁵ Viz Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 26. 1. 2021, č. j. 2021/011380/CNB/650, elektronicky podepsáno kontrolovanou osobou a doručeno ČNB dne 3. 3. 2021, pod č. j. 2021/024002/CNB/650, soubor *Protokol_o_prubeihu_kontroly_na_miste_final_signed.pdf*. Správní spis, č.l. 16 (CD nosič), složka přijaté podklady.

³⁶ Viz Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 26. 1. 2021, č. j. 2021/011380/CNB/650, doručen dne 3. 3. 2021, pod č. j. 2021/024002/CNB/650, soubor *Protokol_o_prubeihu_kontroly_na_miste_final_signed.pdf*. Správní spis, č.l. 16 (CD nosič).

³⁷ V rámci provedené kontroly účastník řízení taktéž uvedl, že služeb společnosti [REDAKCE] využívá pouze v souvislosti s ověřováním příjmů, nikoliv výdajů spotřebitelů.

38. Dále účastník řízení v rámci provedené kontroly uvedl³⁸, že dalším způsobem, jak mohou být získány údaje o příjmech spotřebitelů (tedy pro případy, kdy spotřebitel nenahraje doklad o příjmu), je **využití údajů přímo z platebního účtu spotřebitele prostřednictvím služby** [REDACTED]. Tuto službu poskytuje společnost [REDACTED], se sídlem [REDACTED], identifikační číslo: [REDACTED] („dále jen [REDACTED]“)³⁹, která je platební institucí podléhající dohledu Litevské banky (Lietuvos bankas) a je **oprávněna poskytovat službu informování o platebním účtu**.
39. Jedná-li se o zjišťování příjmů prostřednictvím služby [REDACTED], využití této služby je zajištěno taktéž společností [REDACTED] – tedy i v případě, kdy dojde k využití služby [REDACTED] a příjmy spotřebitelů jsou získávány přímo z platebního účtu spotřebitele, jsou účastníkovi řízení předávány informace o příjmech taktéž pouze v podobě datové věty.
40. Lze tedy shrnout, že spotřebitel při vyplňování žádosti o poskytnutí úvěru buďto nahraje dokumenty týkající se jeho příjmů nebo prostřednictvím služby [REDACTED] zadá přihlašovací údaje a přihlásí se do svého internetového bankovníctví. Následně je společnost [REDACTED] oprávněna získat z internetového bankovníctví potřebné údaje, které jsou skrze společnost [REDACTED] předány účastníkovi řízení ve formě tzv. datové věty.
41. Pořizování **informací o příjmech je tedy zajišťováno externím subjektem, společností** [REDACTED], která získá informace o příjmech spotřebitele (a to tak, že je jí prostřednictvím CRM systému předán např. dokument o příjmech ve formátu pdf, případně získá informace o příjmech prostřednictvím služby [REDACTED]). **Společnost** [REDACTED] **pak předá zpracované informace o příjmech účastníkovi řízení** (tyto zpracované informace mají podobu tzv. datových vět). **Účastník řízení však nedisponuje primárním dokumentem, který byl doložen spotřebitelem** (tzn., že pokud spotřebitel jako doklad o příjmu nahraje např. výplatní pásku v pdf formátu, je tato výplatní páska k dispozici pouze společnosti [REDACTED], nikoliv samotnému účastníkovi řízení), **ani primárními informacemi od společnosti** [REDACTED].
42. Výše uvedeným způsobem tedy účastník řízení **přenáší povinnost pořizovat a uchovávat dokumenty a záznamy týkající se příjmů spotřebitelů na třetí osobu**. Tento způsob pořizování a uchovávání dokumentů sám o sobě není v rozporu s požadavky zákona, nicméně **účastníkovi řízení tak vzniká povinnost, aby zajistil průběžnou kontrolu toho, jakým způsobem společnost** [REDACTED] **dokumenty týkající se příjmů spotřebitelů zpracovává a uchovává**.
43. Aby účastník řízení **mohl zpětně rekonstruovat a kontrolovat způsob, jakým byla posouzena příjmová stránka spotřebitele a jeho úvěruschopnost, a dále aby mohl kontrolovat splnění povinnosti hodnověrného osvědčení řádného plnění zákonných povinností** (resp. povinnosti dle ustanovení § 86 ZSÚ), musí být schopen

³⁸Viz Přijato ČNB dne 23. 3. 2021 pod č. j. 2021/031251/CNB/650, soubor *FlexiFin_odpoved_na_zadost_o_predlozeni_podkladu.pdf*, správní spis, č.l. 16 (CD nosič).

³⁹ Viz Seznamy regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu. https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB10.VIZITKA?p_lang=cz&p_SEQ_ID=12679737&p_VER_ID=1000&p_DATUM=27.03.2023&p_ROL_KOD=

ověřit zda, informace získané od společnost [REDAKCE] odpovídají primárním datům.

44. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že na účastníka řízení dopadá povinnost zavést pravidla a postupy proto, **jakým způsobem, jak často a v jakém rozsahu bude u společnosti [REDAKCE] provádět kontrolu toho, jakým způsobem jsou pořizovány a uchovávány záznamy o příjmech spotřebitelů ve smyslu ustanovení § 78 odst. 1, 2 písm. b) ZSÚ.**
45. Z kontroly provedené u účastníka řízení však nevyplývá, že by zavedl a udržoval postupy pro kontrolu **třetích osob, které pořizují dokumenty o příjmech spotřebitelů tak, aby bylo zajištěno hodnověrné pořizování a uchování dokumentů nezbytných pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů.**⁴⁰

Právní kvalifikace

46. **Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení v období od 1.1.2020 do 31.12.2020 nesplnil požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro průběžnou kontrolu dodržování povinností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, když nezavedl pravidla pro kontrolu spolupracujících osob při plnění povinnosti uchovávat dokumenty nezbytné pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů, čímž porušil ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. f) ZSÚ a dopustil se tak přestupku dle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) daného zákona.**

Ad bod (iii.) výroku příkazu: porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost

Právní úprava

47. Dle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ má účastník řízení jako poskytovatel spotřebitelského úvěru **před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru, povinnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.**
48. Dle ustanovení § 86 odst. 2 ZSÚ poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů.
49. Dle ustanovení § 84 odst. 1 ZSÚ má poskytovatel povinnost před posouzením úvěruschopnosti spotřebitele sdělit, jaké doklady a informace musí spotřebitel poskytovateli poskytnout. Dle odst. 2 daného ustanovení je pak poskytovatel za účelem ověření úvěruschopnosti spotřebitele povinen tyto informace ověřit přiměřeným způsobem.

⁴⁰ Viz seznam vnitřních předpisů účastníka řízení předložených v průběhu kontroly - dokument FlexiFin_Priloha_k_vyzve_1, doručeno jako odpověď na první výzvu, č.j. 2021_006427_CNB_650, jedná se o list „Seznam vnitřních předpisů.“ Založeno ve správním spise, č.l. 16 (CD nosič), složka přijaté podklady.

Skutková zjištění

K písm. a), b, c), d), e), f) bodu (iii). výroku tohoto příkazu

50. Správnímu orgánu byl předložen **vzorek 33 úvěrových složek** vybraných spotřebitelů⁴¹, kteří s účastníkem řízení uzavřeli smlouvy o spotřebitelském úvěru v kontrolovaném období, přičemž ve vztahu k analyzovaným 33 úvěrovým smlouvám se pak jednalo o smlouvy uzavřené v období od 5.3.2020 do 5.12.2020.⁴²
51. Správní orgán dále uvádí, že dle vyjádření účastníka řízení je v rámci ověřování příjmů spotřebitele vyžadováno předložení dokladů za 3 měsíce předcházející uzavření úvěrové smlouvy, což odpovídá znění čl. 3 vnitřního předpisu Pravidla posuzování úvěruschopnosti, dle kterého platí: „*prostřednictvím bankovních výpisů dochází k doložení příjmů žadatele, žadatel musí doložit 3 poslední po sobě následující měsíční výpisy z bankovního účtu, jehož je majitelem*“.⁴³
52. Správní orgán při analýze úvěrových složek zjistil níže popsaná pochybení v oblasti zjišťování a ověřování příjmů, která jsou dále vysvětlena ve vztahu k jednotlivým spotřebitelům.

██████████ (viz bod iii. písm. a) výroku příkazu)

53. Účastník řízení **uzavřel dne 9.3.2020**⁴⁴ s uvedeným spotřebitelem smlouvu o úvěru se splatností 30 dnů (tzv. Payday loan 30), číslo smlouvy 20030116, kdy jistina úvěru činila částku 8 000 Kč (výše úvěru s příslušenstvím činila 9 745 Kč).⁴⁵
54. Z úvěrové složky spotřebitele vyplývá, že v **žádosti o úvěr** spotřebitel uvedl, že výše jeho měsíčních příjmů činí **15 000 Kč**. Dále z žádosti o úvěr vyplývá, že v rámci údajů o **zdrojích příjmů** bylo uvedeno pouze „**ostatní (příjmy)**“.⁴⁶
55. Úvěrová složka spotřebitele obsahuje taktéž informace o příjmech, které účastník řízení získává **prostřednictvím společnosti** ██████████ ve formě tzv. **datové věty**⁴⁷, v rámci které byly doloženy následující příjmy: **únor 2020 celkový příjem**

⁴¹ Založeno ve správním spise na čl. 16, CD nosič.

⁴² Jednalo se o následující smlouvy: ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 4.12.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 10.8.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 5.5.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 11.12.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 8.10.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 5.6.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 12.11.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 12.7.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 3.4.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 9.3.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 5.12.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 5.10.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 4.9.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 7.8.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 4.8.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 3.7.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 6.11.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 9.7.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 1.7.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 23.6.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 2.10.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 5.6.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 2.9.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 4.6.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 10.5.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 6.5.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 6.4.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 2.4.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 2.4.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 10.11.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 10.3.2020; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 5.3.2020.

⁴³ Viz příloha ke správnímu spisu, čl. 1. 2.

⁴⁴ Vyplývá ze „Seznamu SÚ jiných než na bydlení“, viz Příloha_k_vyzve_1.přijato na 1. výzvu, 2021/006427/CNB/650, viz správní spis, čl. 1. 7 (CD nosič).

⁴⁵ Údaje vyplývají z úvěrové složky spotřebitele, které jsou založeny ve správním spise.

⁴⁶ Složka č. 5 založena v úvěrové složce daného spotřebitele.

⁴⁷ Složka č. 8 založená v úvěrové složce daného spotřebitele.

16 000 Kč, leden 2020 celkový příjem 16 100 Kč, prosinec 2019 celkový příjem 9 000 Kč (průměr těchto příjmů tedy činil 13 700 Kč).⁴⁸

56. V rámci **příjmů za únor 2020** byly zaznamenány následující platby: a) dne 18.2.2020 příchozí platba ve výši 2 000 Kč, specifikovaná jako „[REDAKCE] - okamžitá příchozí úhrada“; b) dne 22.2.2020 příchozí platba ve výši 10 000 Kč, specifikovaná jako „[REDAKCE] – vklad“; c) dne 27.2.2020 příchozí platba ve výši 2 000 Kč specifikovaná jako „[REDAKCE] – okamžitá příchozí úhrada“; d) dne 28.2.2020 příchozí platba ve výši 2 000 Kč specifikovaná jako „[REDAKCE] - okamžitá příchozí úhrada“.
57. Ve vztahu k příjmům zaznamenaným za únor 2020 správní orgán uvádí, že z takto uvedených příchozích plateb **není možné ověřit, z jakého zdroje platby pochází, a zda se jedná o příjmy spotřebitele, které jsou pravidelné, a na základě kterých lze zejména spolehlivě a dostatečně komplexně posoudit příjmovou stránku spotřebitele.**
58. Jedná-li se i příjmy zaznamenané za **leden 2020**, z datové věty obsahující záznamy o příjmech vyplývají následující údaje o platbách: a) **příchozí platba ze dne 17.1.2020 specifikovaná jako „[REDAKCE] – [REDAKCE], záloha DPP 1/20“ ve výši 6 000 Kč**; b) příchozí platba ze dne 20.1.2020 ve výši 1 000 Kč specifikovaná jako „[REDAKCE] – vklad“; c) příchozí platba ze dne 22.1.2020 ve výši 1 100 Kč specifikovaná jako „[REDAKCE] – vklad“; d) příchozí platba ze dne 24.1.2020 ve výši 4 000 Kč specifikovaná jako „[REDAKCE] – vklad“; příchozí platba ze dne 27.1.2020 ve výši 2 000 Kč specifikovaná jako „[REDAKCE] – vklad“; e) příchozí platba ze dne 27.1.2020 ve výši 2 000 Kč specifikovaná jako „[REDAKCE] – vklad“.
59. Ve vztahu k příjmům zaznamenaným za leden 2020 správní orgán uvádí, že jediným příjmem, u kterého lze zjistit jeho původ, je příjem ve výši 6 000 Kč vyplacený jako záloha z DPP, tedy dohody o provedení práce. **Veškeré další příchozí platby pochází od samotného spotřebitele, přičemž vzhledem k absenci jakýchkoliv doplňujících údajích o těchto vkladech má správní orgán za to, že se opět nejedná o příjmy, které lze považovat za pravidelné a na základě kterých by bylo možné komplexně posoudit příjmovou stránku spotřebitele.**
60. Ve vztahu k příjmům zaznamenaným za **prosinec 2019** lze uvést následující údaje o platbách: a) příchozí platba ze dne 7.12.2019 specifikovaná jako „[REDAKCE] – vklad“ ve výši 1 500 Kč; b) příchozí platba ze dne 8.12.2019 specifikovaná jako „[REDAKCE] – vklad“ ve výši 5 000 Kč; c) příchozí platba ze dne 13.12.2019 „[REDAKCE] – vklad“ ve výši 1 300 Kč; d) příchozí platba ze dne 16.12.2019 „[REDAKCE] – vklad“ ve výši 1 200 Kč.
61. K výše uvedeným příjmům za měsíc prosinec 2019 má správní orgán opět za to, že se **nejedná o příjmy, které lze považovat za pravidelné a na základě kterých by bylo možné komplexně posoudit příjmovou stránku spotřebitele.**
62. Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že **účastník řízení poskytl spotřebiteli úvěr, aniž by posoudil příjmy spotřebitele, resp. jeho úvěruschopnost, na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací**

⁴⁸ Jedná se o příjmy za 3 měsíce předcházející uzavření smlouvy, jelikož účastník řízení v rámci kontrolního pohovoru uvedl, že při ověřování příjmů spotřebitelů vyžaduje doložení příjmů za poslední 3 měsíce před sjednáním úvěrové smlouvy. Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 26.1.2021, č. j. 2021/013766/CNB/650, soubor 2021.01.25_19.03_01.MP3, čas od 00:48:00 do 00:48:20.

získaných od spotřebitele, přičemž za jediný spolehlivý údaj o příjmech lze považovat pouze údaj o příjmu ve výši 6 000 Kč za leden 2020 (příjem z DPP, tedy dohody o provedení práce).

63. Nad rámec výše uvedeného správní orgán doplňuje, že účastník řízení **při hodnocení úvěruschopnosti spotřebitele vycházel bez jakéhokoliv zjevného důvodu z průměrného měsíčního příjmu ve výši 18 600 Kč,⁴⁹ přičemž se jedná o částku, která jednak převyšuje příjem uvedený samotným spotřebitelem v žádosti o úvěr (viz bod 54 výše) a taktéž významně převyšuje jediný spolehlivý údaj o příjmu ve výši 6 000 Kč získaný jako příjem z DPP.**
64. Jedná-li se tedy o nedostatky při ověřování úvěruschopnosti u daného spotřebitele, lze uvést, že **účastník řízení žádným způsobem neověřil původ a pravidelnost plateb, které byly započítány do příjmové stránky spotřebitele, a dále při hodnocení příjmové stránky spotřebitele započítal bez zřejmého důvodu příjmy ve vyšší výši, než vyplynuly z doložených informací.**

██████████ (viz bod iii. písm. b) výroku příkazu)

65. Účastník řízení **uzavřel smlouvu o úvěru č. ██████████ s uvedeným spotřebitelem dne 8.10.2020.⁵⁰** Jednalo se o úvěr s dobou splatností 30 dnů (Payday loan 30) s jistinou ve výši 15 000 Kč, přičemž celková částka úvěru s příslušenstvím splatná za 30 dnů ode dne poskytnutí úvěru činila 18 875 Kč.⁵¹
66. Jak již správní orgán uváděl výše (bod 51 příkazu), čl. 3 dokumentu Pravidla posuzování úvěruschopnosti uvádí, že **spotřebitelé musí doložit příjmy za 3 předcházející měsíce před uzavřením smlouvy.**
67. Ve složce č. 8, která obsahuje údaje o příjmech spotřebitele,⁵² jsou však zaznamenány **pouze příjmy za duben až červen 2020**, příjmy za 3 předcházející měsíce před uzavřením smlouvy o úvěru (smlouva uzavřena v měsíci říjnu), tedy za **červenec 2020, srpen 2020 a září 2020, však chybí.**
68. Z výše uvedeného vyplývá, že **účastník řízení před uzavřením smlouvy o úvěru neměl k dispozici údaje o příjmech spotřebitele za poslední 3 měsíce předcházející uzavření smlouvy o úvěr, tudíž neměl k dispozici nezbytné, spolehlivé a dostatečné údaje o příjmech spotřebitele.**
69. Správní orgán doplňuje, že doložení údajů o příjmech, které předcházely uzavření úvěrové smlouvy o více než 3 měsíce, nemůže podat důvěryhodný obraz o **aktuálních příjmech** spotřebitele ani o tom, zda jsou příjmy stabilní a takového charakteru, aby byly spotřebiteli zajištěny po celou dobu úvěrového vztahu.

⁴⁹ Tento údaj vyplývá ze složky č. 9 založené v úvěrové složce daného spotřebitele, která obsahuje celkové údaje o úvěrové smlouvě a údaje vstupující do hodnocení úvěruschopnosti, a to zejména číslo smlouvy, částka úvěru, částka příslušenství úvěru, výdaje uvedené v úvěrové žádosti, hodnota příjmů uvedených v žádosti a hodnota ověřených příjmů.

⁵⁰ Vyplývá z dokumentu FlexiFin_Priloha_k_vyzve_1, list „Seznam SÚ jiných než na bydlení“, řádek 3903. Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič, složka Přijaté podklady a podklady přijaté jako odpověď na l. výzvu).

⁵¹ Vyplývá ze složky č. 1 založené v úvěrové složce spotřebitele.

⁵² Založeno v úvěrové složce spotřebitele ve správním spise na č.l. 16, CD nosič.

██████████ (viz bod iii. písm. b) výroku příkazu)

70. Účastník řízení uzavřel smlouvu o úvěru č. ██████████ s danou spotřebitelkou dne **2.9.2020**.⁵³ Jednalo se o úvěr s dobou splatností 30 dnů (Payday loan 30) s jistinou ve výši 6 000 Kč, přičemž celková částka úvěru s příslušenstvím splatná za 30 dnů ode dne poskytnutí úvěru činila 7 715 Kč.⁵⁴
71. Ve složce č. 8,⁵⁵ která obsahuje údaje o příjmech, jsou však **zaznamenány pouze příjmy za únor až duben 2020, příjmy za červen, červenec a srpen 2020 chybí**, ačkoliv účastník řízení měl ověřit příjmy za 3 předcházející měsíce (smlouva uzavřená v měsíci září), což tedy znamená, že účastník řízení před uzavřením úvěrové smlouvy neměl k dispozici **aktuální informace** o příjmech spotřebitelky.
72. Z výše uvedeného vyplývá, že **účastník řízení před uzavřením smlouvy o úvěru neměl k dispozici údaje o příjmech spotřebitelky za poslední 3 měsíce předcházející uzavření smlouvy o úvěru, tudíž neměl k dispozici nezbytné, spolehlivé a dostatečné údaje o příjmech spotřebitelky.**

██████████ (viz bod iii. písm. b) a písm. c) výroku příkazu)

73. Účastník řízení uzavřel smlouvu o úvěru č. ██████████ s výše uvedeným spotřebitelem dne **4.12.2020**,⁵⁶ přičemž výše jistiny úvěru činila částku **30 000 Kč**. Jednalo se o úvěrový produkt Payday loan 30, tedy ke **splatnosti úvěru mělo dojít za 30 dnů** ode dne uzavření smlouvy o úvěru. Celková výše úvěru, kterou byl spotřebitel povinen uhradit ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 písm. c) ZSÚ⁵⁷ činila 37 504 Kč.⁵⁸
74. Z doložených informací o příjmech spotřebitele⁵⁹ vyplývá, že byly zaznamenány příjmy za duben až červenec 2020, **čili příjmy za 3 měsíce předcházející uzavření smlouvy o úvěru, tedy za listopad, říjen a září 2020 chybí** (viz bod (iii) písm. b) výroku příkazu).
75. Z výše uvedeného vyplývá, že **účastník řízení před uzavřením smlouvy o úvěru neměl k dispozici aktuální údaje o příjmech spotřebitele za poslední 3 měsíce předcházející uzavření smlouvy o úvěru a tudíž neměl k dispozici nezbytné, spolehlivé a dostatečné údaje o příjmech spotřebitele.**
76. Z podkladů doložených v úvěrové složce spotřebitele vyplývá, že účastník řízení jako příjmy hodnotil částky 20 000 Kč, 21 000 Kč a 24 000 Kč.⁶⁰

⁵³ Vyplývá z dokumentu FlexiFin_Priloha_k_vyzve_1, list „Seznam SÚ jiných než na bydlení“, řádek 1026. Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič, složka Přijaté podklady a podklady přijaté jako odpověď na 1. výzvu).

⁵⁴ Vyplývá ze složky č. 1 založené v úvěrové složce spotřebitele.

⁵⁵ Založeno v úvěrové složce spotřebitele ve správním spise na č.l. 16, CD nosič.

⁵⁶ Vyplývá z dokumentu FlexiFin_Priloha_k_vyzve_1, list „Seznam SÚ jiných než na bydlení“, řádek 5487. Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič, složka Přijaté podklady a podklady přijaté jako odpověď na 1. výzvu).

⁵⁷ Jedná se o součet **celkové výše spotřebitelského úvěru a celkové výše nákladů spotřebitelského úvěru.**

⁵⁸ Viz dokument FlexiFin_priloha_k_vyzve_1. Přijato jako odpověď na 1. výzvu, č.j. 2021_006427_CNB_650. Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič).

⁵⁹ Viz úvěrová složka spotřebitele, správní spis, č.l. 16, CD nosič.

⁶⁰ Viz složka č. 3 založená u daného spotřebitele, č.l. 16, CD nosič.

77. Dále lze uvést, že v žádosti o uzavření úvěrové smlouvy spotřebitel uvedl, že výše jeho měsíčních výdajů činí 12 000 Kč (složka 5_APPL_data_žádost), nicméně výše výdajů nebyla již žádným způsobem doložena ani ověřena.
78. Z úvěrové složky daného spotřebitele⁶¹ vyplývá, že jeho **disponibilní měsíční příjem, tedy příjem po odečtení výdajů a zhodnocení rezervy**, činil částku 9 100 Kč.⁶²
79. Vzhledem k výše uvedenému má správní orgán za prokázané, že účastník řízení **poskytl spotřebiteli úvěr s jistinou ve výši 30 000 Kč⁶³ (a s celkovou výší úvěru 37 504 Kč) s dobou splatnosti na 30 dnů**, a to i přesto, že **neměl aktuální údaje o příjmech spotřebitele** (viz bod (iii) písm. b) výroku příkazu), **příčemž disponibilní příjem spotřebitele činil částku 9 100 Kč**, tudíž spotřebiteli **po zaplacení deklarovaných výdajů a zhodnocení rezervy měsíčně zůstala k dispozici částka nižší, než byla celková částka úvěru k zaplacení, jejíž splatnost činila taktéž měsíc, resp. 30 dnů**. Účastník řízení tak musel mít **důvodné pochybnosti o tom, zda spotřebitel bude schopen za 30 dnů, tedy po uplynutí doby splatnosti, úvěr splatit** (viz bod (iii) písm. c) výroku příkazu).

██████████ (viz bod iii. písm. b), písm. c), písm. d) výroku příkazu)

80. Účastník řízení uzavřel dne **10.8.2020** se spotřebitelkou ██████████ smlouvu o úvěru č. ██████████, přičemž jistina úvěru činila částku **20 000 Kč. Celková výše úvěru**, kterou byla spotřebitelka povinna uhradit ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 písm. c) ZSÚ, činila **24 440 Kč**.⁶⁴ Jednalo se o úvěrový produkt Paydayloan 30, tedy **ke splatnosti úvěru mělo dojít za 30 dnů ode dne uzavření smlouvy o úvěru**.⁶⁵
81. Z doložených informací o příjmech spotřebitelky jsou zaznamenány příjmy za leden až duben 2020 ve výši 26 000 Kč, 24 000 Kč a 24 000 Kč⁶⁶, **příjmy za 3 předcházející měsíce před uzavřením smlouvy o úvěru, tedy květen, červen a červenec 2020 chybí (smlouva uzavřena v měsíci srpnu)**.
82. Z výše uvedeného vyplývá, že **účastník řízení před uzavřením smlouvy o úvěru neměl k dispozici aktuální údaje o příjmech spotřebitelky za poslední 3 měsíce předcházející uzavření smlouvy o úvěru a tudíž neměl k dispozici nezbytné, spolehlivé a dostatečné údaje o příjmech spotřebitelky** (viz bod iii. písm. b) výroku příkazu).
83. V žádosti o uzavření úvěrové smlouvy bylo uvedeno, že výše výdajů spotřebitelky činí 7 000 Kč⁶⁷, nicméně výše výdajů nebyla již žádným způsobem doložena ani ověřena.

⁶¹ Viz složka č. 9

⁶² V disponibilním příjmu je vedle hodnoty příjmů a výdajů zohledňována taktéž rezerva, která se dle čl. 5.4.1 vnitřního předpisu Pravidla posuzování úvěruschopnosti vypočítá dle následujícího vzorce: (500 Kč + 100 Kč * počet nepracujících) * regionální koeficient.

⁶³ Úvěr s příslušenstvím činil částku 35 104 Kč a v důsledku prolongace vzrostla celková výše úvěru na 37 504 Kč.

⁶⁴ Viz dokument FlexiFin_priloha_k_vyzve_1. Přijato jako odpověď na 1. výzvu, č.j. 2021_006427_CNB_650. Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič).

⁶⁵ Viz dokument FlexiFin_priloha_k_vyzve_1. Přijato jako odpověď na 1. výzvu, č.j. 2021_006427_CNB_650. List „Seznam SÚ jiných než na bydlení“, řádek 2535. Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič, složka Přijaté podklady a podklady přijaté jako odpověď na 1. výzvu).

⁶⁶ Založeno v úvěrové složce daného spotřebitele č. 3, ve správním spise na č.l. 16, CD nosič.

⁶⁷ Založeno v úvěrové složce daného spotřebitele č. 5, ve správním spise na č.l. 16, CD nosič.

84. Dále správní orgán uvádí, že **disponibilní příjem spotřebitelky** (tedy rozdíl mezi příjmy a výdaji se zhodnocením vypočítané rezervy⁶⁸) činil **16 700 Kč**.⁶⁹
85. Vzhledem k výše uvedenému má správní orgán za to, že účastník řízení poskytl spotřebitelce **úvěr s jistinou ve výši 20 000 Kč (a s celkovou výší úvěru 24 440 Kč), s dobou splatnosti na 30 dnů**, a to i přesto, že neměl aktuální údaje o příjmech spotřebitelky (viz bod iii. písm. b) výroku příkazu), přičemž **disponibilní příjem spotřebitelky činil částku 16 700 Kč**, tudíž spotřebitelce **po zaplacení deklarovaných výdajů a zhodnocení rezervy měsíčně zůstala k dispozici částka nižší, než byla celková částka úvěru k zaplacení, jejíž splatnost činila taktéž měsíc, resp. 30 dnů. Účastník řízení tak musel mít důvodné pochybnosti o tom, zda spotřebitelka bude schopna za 30 dnů, tedy po uplynutí doby splatnosti, úvěr splatit** (viz bod iii. písm. c) výroku příkazu).
86. Správní orgán dále zjistil, že u dané úvěrové smlouvy byla celkem **3x prodloužena splatnost úvěru**, a to o 28 dnů, přičemž **celkový poplatek za všechna prodloužení činil částku 4 106 Kč**, což odpovídá 20,5 % jistiny úvěru a 16 % celkové částky úvěru, kterou byla spotřebitelka povinna zaplatit před prodloužením splatnosti úvěru.⁷⁰
87. Vzhledem k výše uvedenému má tedy správní orgán za to, že účastník řízení **při opakovaném prodloužení splatnosti spotřebitelského úvěru řádně neposoudil úvěruschopnost spotřebitelky** (viz bod iii. písm. d) výroku příkazu).

[REDAKCE] (viz bod iii. písm. e) výroku příkazu)

88. Účastník řízení uzavřel s výše uvedenými spotřebiteli **smlouvy o úvěru se splatností na 30 dnů**, přičemž se vždy jednalo o produktový úvěr Payday loan 30. K jednotlivým spotřebitelským smlouvám byly zaznamenány následující údaje:

Identifikace smlouvy a spotřebitele	Výše jistiny v Kč	Celková částka k zaplacení v Kč	Příjem vstupující do výpočtu úvěruschopnosti v Kč	Výdaje spotřebitele v Kč	Výše příjmů po odečtení výdajů (bez zohlednění rezervy) v Kč	Disponibilní příjem (se zohledněním rezervy dle VP Pravidla posuzování úvěruschopnosti) v Kč
[REDAKCE] č. smlouvy	14 000	17 635	15 300	10 000	5 300	4 800
[REDAKCE] č. smlouvy	14 000	17 635	16 000	6 000	10 000	9 100
[REDAKCE] č. smlouvy	4 500	5 765	12 000	9 000	3 000	2 500

⁶⁸ Viz bod 5.4.1 Pravidel posuzování úvěruschopnosti.

⁶⁹ Viz složka č. 9.

⁷⁰ Údaje vyplývají z dokumentu FlexiFin_prilaho_k_vyzve_1, viz správní spis, č.l. 7, CD nosič.

č. smlouvy [redacted]	8 000	9 925	17 400	12 000	5 400	4 400
č. smlouvy [redacted]	16 000	18 800	22 600	10 000	12 600	12 100
č. smlouvy [redacted]	4 000	5 384	10 000	5 760 ⁷¹	4 240	3 600
č. smlouvy [redacted]	6 000	7 715	11 600	5 000	6 600	5 100
č. smlouvy [redacted]	1 000	1 220	5 800	4 566 ⁷²	1 234	700
č. smlouvy [redacted]	10 000	12 704	22 000 ⁷³	9 500 ⁷⁴	9 500 ⁷⁵	12 000

89. Vzhledem k výše uvedenému má správní orgán za to, že účastník řízení u výše uvedených spotřebitelů poskytl **úvěr i přesto, že z výsledků posouzení úvěruschopnosti vyplývaly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitelů spotřebitelský úvěr splácet, jelikož u sjednaných úvěrů se splatností 30 dnů zůstala spotřebitelům po zaplacení deklarovaných výdajů a zhodnocení rezervy k dispozici částka nižší, než byla celková částka úvěru k zaplacení.**

[redacted] (viz bod iii. písm. f) výroku příkazu)

90. Účastník řízení uzavřel dne **1.7.2020** smlouvu o úvěru se **splatností 30 dnů** (tzv. Payday loan 30), číslo smlouvy [redacted], kdy **jistina úvěru činila částku 3 000 Kč, celková výše úvěru ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 písm. c) ZSÚ pak činila 3 660 Kč.**⁷⁶
91. **U dané spotřebitelky bylo v žádosti o sjednání úvěru (složka č. 5) uvedeno, že její příjmy činí 5 500 Kč.**
92. **Ve zdrojových dokumentech uložených ve složce č. 8 (složka „informace_o_příjmech“) je uloženo oznámení o navýšení výměry invalidního důchodu** a dále jsou zaznamenány následující údaje o příjmech spotřebitelky: příjem za **měsíc duben 2019 činil částku 4 993 Kč** (příjem od České správy sociálního zabezpečení, dále jen „ČSSZ“), příjem za měsíc **květen 2019 činil celkem částku 5 493 Kč** (příjem od ČSSZ ve výši 4 993 Kč a dále příchozí úhrada od samotné spotřebitelky ve výši 500 Kč) a příjem za měsíc **červen 2019 v celkové výši 5 293 Kč** (příjem od ČSSZ ve výši 4 993 Kč a dále příchozí úhrada od spotřebitelky ve výši 300 Kč), tedy **průměrný příjem za uvedená období činí 5 259 Kč**, přičemž ze strany účastníka řízení byly do příjmů započítány taktéž příchozí platby od samotné

⁷¹ Započítán vyšší z výdajů uvedených ve složce č. 9

⁷² Započítán vyšší z výdajů uvedených ve složce č. 9

⁷³ Započítán nižší z příjmů uvedených ve složce č. 9

⁷⁴ Započítán vyšší z výdajů uvedených ve složce č. 9

⁷⁵ Započítán vyšší z výdajů uvedených ve složce č. 9

⁷⁶ Viz dokument FlexiFin_priloha_k_vyzve_1. Přijato jako odpověď na 1. výzvu, č.j. 2021_006427_CNB_650. Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič).

spotřebitelky za květen 2019 a červen 2019, aniž by byla ověřena pravidelnost a původ těchto příchozích plateb.

93. Z dalších podkladů zaznamenaných v úvěrové složce spotřebitelky vyplývá, že její **disponibilní příjem** (tedy příjem po zhodnocení výdajů a rezervy dle čl. 5.4.1 Pravidel posuzování úvěruschopnosti) činil **900 Kč** (výdaje byly vypočítány na částku 3 475 Kč.)⁷⁷
94. **Správní orgán došel k závěru, že účastník řízení poskytl výše uvedené spotřebitelce úvěr s jistinou ve výši 3 000 Kč, kdy celková výše úvěru s příslušenstvím činila 3 660 Kč, a to i přesto, že: a) jediný příjem spotřebitelky byl příjem z invalidního důchodu ve výši 4 993 Kč; b) disponibilní příjem spotřebitelky činil 900 Kč, přičemž po zaplacení deklarovaných výdajů a zhodnocení rezervy měsíčně zůstala spotřebitelce k dispozici částka nižší, než byla celková částka úvěru k zaplacení, jejíž splatnost činila taktéž měsíc, resp. 30 dnů. Účastník řízení tak musel mít důvodné pochybnosti o tom, zda spotřebitelka bude schopna za 30 dnů, tedy po uplynutí doby splatnosti, úvěr splatit.**

K písm. g) bodu (iii.) tohoto příkazu: Porušení povinnosti ověřit výdaje a závazky spotřebitelů

95. Jak již bylo uvedeno výše, v rámci provedené kontroly byl ze strany účastníka řízení **předložen vzorek 33 smluv o úvěru** uzavřených se spotřebiteli v kontrolovaném období, přičemž vždy se jednalo o úvěrový produkt „Paydayloan 30“, tedy úvěr se splatností 30 dnů (viz taktéž bod 7 až 9 výše).
96. Jednalo se o **smlouvy uzavřené s následujícími spotřebiteli:** [redacted], smlouva č. [redacted] uzavřena 4.12.2020⁷⁸; [redacted], smlouva č. [redacted] uzavřena 10.8.2020⁷⁹; [redacted], smlouva č. [redacted] uzavřena 5.5.2020⁸⁰; [redacted], smlouva č. [redacted] uzavřena 11.12.2020⁸¹; [redacted], smlouva č. [redacted] uzavřena 8.10.2020⁸²; [redacted], smlouva č. [redacted] uzavřena 5.6.2020⁸³; [redacted], smlouva č. [redacted] uzavřena 5.6.2020⁸⁴; [redacted], smlouva č. [redacted] uzavřena 12.11.2020⁸⁵; [redacted], smlouva č. [redacted] uzavřena 12.7.2020⁸⁶; [redacted], smlouva č. [redacted] uzavřena 3.4.2020;⁸⁷ [redacted], smlouva

⁷⁷ Viz složka č. 9.

⁷⁸ V úvěrové složce spotřebitele je jako jediný údaj o výdajích zaznamenán údaj o deklarovaných výdajích ve výši 4 000 Kč (složka č. 5).

⁷⁹ Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 7 000 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

⁸⁰ Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 7 000 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

⁸¹ Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 7 000 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

⁸² Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 30 000 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

⁸³ Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 10 000 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

⁸⁴ Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 10 000 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

⁸⁵ Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 6 000 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

⁸⁶ Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 2 000 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

⁸⁷ Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 1 200 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

č. ██████████ uzavřena 10.3.2020¹⁰⁹; ██████████, smlouva č. ██████████ uzavřena 5.3.2020.¹¹⁰

97. Správní orgán provedl analýzu výše uvedených úvěrových složek mimo jiné se zaměřením na to, **jakým způsobem účastník řízení ověřuje výdaje spotřebitele a další závazky spotřebitele ze smluv o úvěru uzavřených s 3. osobami.** Z úvěrových složek jednotlivých spotřebitelů je patrné, že spotřebitelé uvádí výši svých výdajů v žádosti o sjednání úvěru (podané prostřednictvím elektronického formuláře dostupného na webových stránkách účastníka řízení). Výše výdajů deklarovaných spotřebitelem je dohledatelná ve složce č. 5 (složka 5_APPL_data_žádost, údaj „Your expenses“). **Analýzou úvěrových složek spotřebitelů správní orgán dále zjistil, že v úvěrových složkách spotřebitelů nejsou založeny žádné dokumenty, které by ověřovaly deklarovanou výši výdajů spotřebitelů.**
98. **Dále bylo analýzou všech 33 doložených úvěrových složek spotřebitelů zjištěno, že ve složce č. 6 („Lustrace“) jsou založeny pouze údaje z insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí, tak jak bylo pospáno výše v bodu 26 tohoto příkazu.**
99. Účastník řízení v rámci ověření výdajů a závazků spotřebitelů pouze provádí lustraci spotřebitelů v následujících registrech: **centrální evidence exekucí, insolvenční rejstřík**, dále lustrace platnosti dokladu, zda je osoba hledána PČR, lustrace v RÚIAN¹¹¹, v sankčních seznamech, a zjištění score žadatele o úvěr na základě informací od telefonního operátora (tzv. TelcoScore), což vyplývá z vnitřního přepisu Posuzování úvěruschopnosti (viz taktéž bod 18 výše).
100. Skutečnost, že účastník řízení neověřoval výši výdajů spotřebitelů, vyplývá z jednotlivých doložených **úvěrových složek spotřebitelů**, ze kterých taktéž vyplývá, že účastník řízení ve vztahu k ověření závazků spotřebitelů zjišťoval pouze údaje z insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí, přičemž jednotlivé úvěrové složky měly vždy jednotnou strukturu:
- a) Složka 1_Smlouva: obsahuje uzavřenou smlouvu o spotřebitelském úvěru;
 - b) Složka 2_SECCI: obsahuje informace o poskytovateli spotřebitelského úvěru;
 - c) Složka 3_Příjmy_úvěruschopnost: obsahuje informace údaje o ověřených příjmech za poslední 3 měsíce předcházející sjednání úvěru (tzv. „manually verified income“);
 - d) Složka 4_APPL_data_lead: obsahuje základní údaje o žadateli (číslo smlouvy, jméno a příjmení spotřebitele, kontaktní údaje, adresa, atd.);
 - e) **Složka 5_APPL_data_žádost**: obsahuje údaje o počtu osob žijících v domácnosti a dále údaje o výši a zdroji příjmů a **výši výdajů, které spotřebitel vyplnil do žádosti o poskytnutí úvěru;**
 - f) **Složka 6_Lustrace**: obsahuje údaje zjištěné z lustrace databází (viz bod 18 výše – zejména **centrální evidence exekucí, insolvenční rejstřík**, interní databáze, tzv. black list u stávajících zákazníků, údaje ze sankčních seznamů, atd.);

¹⁰⁹ Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 3 000 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

¹¹⁰ Jediný údaj o výdajích jsou pouze deklarované výdaje ve výši 6 500 Kč (složka č. 5), dále byly zaznamenány údaje o lustraci spotřebitele v rámci insolvenčního rejstříku a centrální evidence exekucí (složka č. 6).

¹¹¹ Jedná se o Registr územní identifikace, adres a nemovitostí.

- g) Složka 7_Výsledek_scoringu;
 - h) Složka 8_Informace o příjmu (obsahuje údaje o příjmech vyplývajících z tzv. datové věty);
 - i) Složka 9_Solvency_Call_Data: obsahuje údaje o deklarovaných příjmech a výdajích, které vstupují do posouzení úvěruschopnosti;
 - j) Složka 10_Seznam_zkratek;
 - k) Složka 11_OP (kopie občanského průkazu);
 - l) Složka 12_AML (obsahuje informace o autentizační platbě ve výši 1 Kč);
 - m) **Složka 13_nahrávky hovorů** (správní orgán analyzoval uskutečněné hovory se spotřebiteli a uvádí, že hovory se týkaly zejména dokončování žádosti o úvěr, nabídky prolongace úvěru či informování o prodlení spotřebitele, **předmětem hovorů však nebylo ověření příjmů, výdajů či závazků spotřebitele**);¹¹²
 - n) **Složka 14_SMS a emailová komunikace**, která se týká zejména údajů o sjednané úvěrové smlouvě (jedná se zejména o emaily potvrzující sjednání úvěru, emaily týkající se prodlení spotřebitele, emaily týkající se požadavku na předložení kopie občanského průkazu, **nicméně obsahem zasílaných emailů nebylo ověřování příjmů, výdajů či závazků spotřebitelů**);
 - o) Složka 15_Telcoscore_souhlas: souhlas spotřebitele se zjištěním údajů u mobilního operátora (cíleno např. na údaje o platbách a druhu využívaných služeb).
101. Ke způsobu ověřování výdajů účastník řízení pouze uvedl, že¹¹³: „*V případě, že žadatel uvede do formuláře výdaje nepřiměřeně nízké, v rámci telefonátu s pracovníci zákaznického centra je dotázán právě i na zahrnutí závazků/dluhů do deklarovaného údaje o výdajích.*“ Účastník řízení však nemá nastavena žádná kritéria pro to, jakým způsobem má být vyhodnocován pojem „nepřiměřeně nízké výdaje.“ V úvěrových složkách spotřebitelů **taktéž nebyly zaznamenány žádné údaje týkající se telefonického ověření výše příjmů** (viz pozn. pod čarou č. 112).
102. **Z doloženého vzorku 33 spotřebitelských smluv** tedy správní orgán zjistil, že u všech spotřebitelů došlo k uzavření smlouvy o úvěru **pouze na základě výdajů, které sám žadatel o úvěr uvedl v úvěrové žádosti**, a dále, že **závazky spotřebitelů z úvěrových smluv u jiných subjektů byly ověřovány pouze v insolvenčním rejstříku a centrální evidenci exekucí**, ačkoliv tímto způsobem bylo možné ověřit pouze skutečnost, zda se spotřebitel nachází v úpadku a dále skutečnost, zda má spotřebitel závazky, které

¹¹² Hovory byly dle doložených úvěrových složek realizovány u následujících spotřebitelů: [REDAKCE] (hovor ohledně dokončení žádosti o úvěr); [REDAKCE] (hovor za účelem ověření data narození spotřebitele); [REDAKCE] (hovor týkající se prodlení se splácením úvěru a nabídka prolongace úvěru); [REDAKCE] (hovor ohledně doložení občanského průkazu a dokončení žádosti o úvěr a následně hovor týkající se prolongace úvěru); [REDAKCE] (hovor s nabídkou prolongace úvěru); [REDAKCE] (pohovor týkající se splacení úvěru); [REDAKCE] (hovor s nabídkou prolongace úvěru); [REDAKCE] (hovor týkající se dokončení žádosti o úvěr).

¹¹³ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 26. 1. 2021, č. j. 2021/011380/CNB/650, elektronicky podepsáno kontrolovanou osobou a doručeno ČNB dne 3. 3. 2021, pod č. j. 2021/024002/CNB/650, soubor *Protokol_o_prubehu_kontroly_na_miste_final_signed.pdf*. Viz správní spis, č.l. 7 (CD nosič), složka Komunikace a ostatní.

se staly již splatnými a které neplnil, a tudíž na základě vykonatelného rozhodnutí mohou vést k postihnutí majetku spotřebitele.

Právní kvalifikace

103. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení v období od 5.3.2020 do 5.12.2020 poskytl spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když:

- a. u 1 úvěrového případu z celkového počtu 33 úvěrových případů, konkrétně u spotřebitele [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE] žádným způsobem neověřil původ a pravidelnost plateb, které byly započítány do příjmové stránky spotřebitele, a dále při hodnocení příjmové stránky spotřebitele započítal bez zřejmého důvodu příjmy ve vyšší výši, než vyplynuly z doložených informací;
- b. u 4 úvěrových případů z celkového počtu úvěrových případů, konkrétně u spotřebitelů: [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE], nevycházel z aktuálních informací o příjmech spotřebitelů, jelikož hodnotil doklady starší než 3 měsíce před uzavřením smlouvy o úvěru;
- c. u 2 úvěrových případů z celkového počtu 33 úvěrových případů, konkrétně u spotřebitelů: [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; poskytl úvěr i přesto, že z výsledků posouzení úvěruschopnosti vyplývaly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet, jelikož u sjednaných úvěrů se splatností 30 dnů zůstala spotřebitelům po zaplacení deklarovaných výdajů a zhodnocení rezervy k dispozici částka nižší, než byla celková výše úvěru k zaplacení;
- d. u 1 úvěrového případu ze vzorku 33 úvěrových případů, konkrétně u spotřebitelky [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE], při opakovaném prodloužení splatnosti spotřebitelského úvěru řádně neposoudil úvěruschopnost spotřebitelky;
- e. u 10 úvěrových případů ze vzorku 33 úvěrových případů, konkrétně u spotřebitelů: [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; [REDAKCE], č. smlouvy [REDAKCE]; poskytl úvěr i přesto, že z výsledků posouzení úvěruschopnosti vyplývaly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitelů spotřebitelský úvěr splácet, jelikož u sjednaných úvěrů se splatností 30 dnů zůstala spotřebitelům po zaplacení deklarovaných výdajů a zhodnocení rezervy k dispozici částka nižší, než byla celková výše úvěru k zaplacení;

- čímž porušil ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ, a tím se dopustil přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.

104. Správní orgán je za přestupky uvedené výše oprávněn uložit pokutu, která vedle represivního účelu sankce zároveň naplní účel generální prevence vůči ostatním subjektům, které vykonávají činnosti v oblasti poskytování spotřebitelských úvěrů.
105. Za přestupek uvedený v ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ, tedy za porušení povinnosti **zavést a udržívat pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů** (bod (i.) výroku příkazu) **a taktéž za porušení povinnosti zavést a udržívat pravidla pro kontrolu dodržování povinností dle ZSÚ** (bod (ii) výroku příkazu) může správní orgán uložit pokutu až **do výše 20 000 000 Kč** podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) daného zákona.

106. Za přešůpek uvedený v ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ, tedy **za porušení povinnosti posuzovat úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a spolehlivých informací, a za porušení povinnosti poskytnout úvěr pouze v případě, nejsou-li důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele úvěr splácet** (bod (iii.) výroku příkazu), může správní orgán uložit pokutu až do výše 20 000 000 Kč, a to dle § 154 odst. 3 písm. c) daného zákona.
107. Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že se účastník řízení dopustil v rámci vícečinného souběhu nestejnoroóého 3 různých přešůpků. Při úvahách o konkrétní výši pokuty proto vyšel správní orgán z absorpční zásady, ze které ve smyslu § 41 přešůpkového zákona vyplývá, že správní orgán ukládá účastníkovi řízení sankci za přešůpek nejpřísněji trestný.
108. V projednávaném případě zákon za všechny projednávané přešůpky umožňuje uložit stejnou výši pokuty až do výše 20 000 000 Kč. Proto se správní orgán zabýval ve smyslu ustanovení § 41 odst. 1 věta druhá přešůpkového zákona dále tím, jaký z projednávaných přešůpků lze považovat za **závažnější**, přičemž správní orgán za tímto účelem posuzoval **zájmy chráněné jednotlivými skutkovými podstatami přešůpků a dále taktěž možnými následky spáchání přešůpků**.
109. Jde-li o objekt přešůpku dle bodu (i) výroku tohoto příkazu, správní orgán uvádí, že **objektem je zájem na řádném nastavení a dodržení pravidel pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů**, kteří jsou slabší smluvní stranou a na rozdíl od účastníka řízení nevystupují jako profesionálové v dané oblasti.
110. Ve vztahu k přešůpku dle bodu (ii) výroku tohoto příkazu pak správní orgán uvádí, že objektem je **zájem na řádném nastavení pravidel proto, aby ze strany poskytovatele spotřebitelského úvěru byly splněny všechny povinnosti, které mu zákon ukládá**, a tím i povinnost dle ustanovení § 78 ZSÚ, které se týká **uchovávání dokumentů a záznamů nezbytných pro hodnověrné osvědčení splnění povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitelů**, přičemž možnost zpětného rekonstruování způsobu, jakým byla posouzena úvěruschopnost spotřebitele, je zásadní zejména pro výkon dohledu v oblasti poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, a dále taktěž pro případné spory se spotřebiteli.
111. Obdobný objekt jako u přešůpku dle bodu (i) výroku příkazu lze taktěž uvést u přešůpku dle bodu (iii) výroku toho příkazu, který taktěž cílí na ochranu spotřebitelů jako slabší smluvní strany a má zajistit, aby u **jednotlivých žádostí o sjednání spotřebitelského úvěru došlo k řádnému posouzení příjmů, výdajů a jiných závazků spotřebitelů, a aby účastník řízení poskytl úvěr pouze těm spotřebitelům, u kterých nebudou důvodné pochybnosti o schopnosti úvěr splácet**.
112. Správní orgán dále uvádí, že u přešůpku uvedeného v bodu (iii) výroku tohoto příkazu považuje možné následky porušení povinnosti ze strany účastníka řízení za nejzávažnější, a to vzhledem k tomu, že **nedostatečným ověřováním příjmů a výdajů spotřebitelů, případně také poskytnutím úvěru spotřebiteli, u kterého existují důvodné pochybnosti o schopnosti úvěr splácet, může jednotlivé spotřebitele zavést do dluhových pastí, případně taktěž může vést k exekučnímu či insolvenčnímu řízení**. Proto, zejména na základě posouzení následku, považuje správní orgán **přešůpek dle bodu (iii) výroku tohoto příkazu za nejzávažnější**,

a tudíž bude ve smyslu ustanovení § 41 odst. 1 věta druhá přestupkového zákona ukládat pokutu právě za přestupek dle bodu (iii) výroku tohoto příkazu.

113. Správní orgán dále uvádí, že z hlediska určení druhu sankce a její výměry kromě kvalifikace skutku přihlížel i k § 37 přestupkového zákona, zhodnotil kritéria pro určení povahy a závažnosti přestupku dle § 38 přestupkového zákona a v neposlední řadě zhodnotil jak existenci polehčujících, tak přitěžujících okolností dle § 39 a § 40 přestupkového zákona.
114. **Závažnost** přestupku dle bodu (iii) výroku tohoto příkazu je zvyšována tím, že účastník řízení u **13 spotřebitelů poskytl úvěr, i když musel mít důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet** (viz bod (iii) písm. c), d), e) výroku tohoto příkazu), což z celkového počtu 33 analyzovaných případů činí 39 %, navíc u **spotřebitelky uvedené pod bodem (iii) písm. e) výroku příkazu byl jediný zdroj příjmu příjem z invalidního důchodu**.
115. Navíc správní orgán prokázal, že k **neověření výdajů spotřebitelů došlo v celém kontrolním vzorku, tedy ve všech 33 posuzovaných případech**.
116. Správní orgán jako **polehčující okolnost** ve smyslu ustanovení § 39 přestupkového zákona hodnotí skutečnost, že účastník řízení nebyl doposud sankcionován, a dále že účastník řízení po sdělení výsledků z provedené kontroly projevil snahu o nápravu nedostatků, když v předloženém harmonogramu opatření k nápravě uvedl, že upraví vnitřní předpis Pravidla posuzování úvěruschopnosti, a že plánuje začít využívat Nebankovní registr clientských informací. Zároveň však správní orgán dodává, že skutečnou efektivitu přijatých opatření k nápravě by bylo možné zjistit až v samostatné kontrole.
117. Správní orgán jako **prítěžující okolnost** ve smyslu ustanovení § 40 písm. b) přestupkového zákona hodnotí skutečnost, že účastník řízení spáchal více přestupků v rámci vícečinného souběhu nestejnorodého.
118. Správní orgán se také zabýval **majetkovými poměry účastníka řízení**, přičemž z účetní závěrky za rok 2019 založené ve sbírce listin obchodního rejstříku vyplývá, že výsledek hospodaření za daný rok činil 86 000 Kč, vlastní kapitál činil 22 397 000 Kč a čistý obrát činil 15 795 000 Kč.¹¹⁴ Dle obchodního rejstříku činí základní kapitál účastníka řízení částku 20 000 000 Kč. Účetní závěrky za rok 2020 a 2021 nebyly ve sbírce listin ke dni vydání tohoto příkazu zveřejněny, nicméně správní orgán má za to, že při výměře pokuty lze hodnotit další níže uvedené ukazatele související s poskytováním úvěrů.
119. Lze uvést, že účastník řízení v rámci kontrolovaného období, **tedy v průběhu roku 2020, uzavřel 6 266 smluv o úvěru s objemem přesahující 42 000 000 Kč**. U značné části smluv došlo k prodlení spotřebitele se splacením úvěru (celkově šlo o 2 825 smluv, tedy o 45 % z celkového počtu smluv), kdy celková výše pohledávek spotřebitelů po splatnosti činila 495 288 Kč. U uzavřených smluv došlo v kontrolovaném období (tedy za 1 kalendářní rok) k tzv. **prolongaci** (prodloužení splatnosti úvěru) **v 1 823 případech**, kdy celková výše poplatků za **prolongaci** zaplacených spotřebiteli činila **částku přesahující 4 400 000 Kč** (viz bod 9 tohoto příkazu).

¹¹⁴ Viz file:///C:/Users/U06467/Downloads/vykaz%20zisku%20a%20ztrat%202019.pdf.

120. Dále lze uvést, že **za rok 2021** účastník řízení uzavřel celkem **17 001 úvěrových smluv** (jednalo se o tzv. mikroúvěry, tedy krátkodobé úvěry splatné jednorázově zpravidla do výše 30 000 Kč), přičemž **objem těchto uzavřených smluv činil 233 620 750 Kč**. Za rok 2021 účastník řízení získal na poplatcích za poskytnutí mikroúvěrů částku ve výši 35 736 214 Kč, a dále získal **na poplatcích za prolongaci**, tedy prodloužení splatnosti úvěrů, **částku ve výši 34 700 879 Kč**.¹¹⁵
121. Vzhledem k závažnosti spáchaných přestupků a taktéž vzhledem k objemu úvěrů poskytovaných účastníkem řízení, má správní orgán za to, že pokuta ve výši 1 500 000 Kč není takového charakteru, aby mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.
122. Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem se správní orgán rozhodl uložit účastníkovi řízení pokutu ve výši 1 500 000 Kč, a to podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ. Takto uložená pokuta představuje 7,5 % z maximální výše pokuty. Správní orgán uloženou peněžitou pokutu 1 500 000 Kč považuje za přiměřenou a odpovídající zjištěnému skutkovému i právnímu stavu.

POUČENÍ

Proti tomuto příkazu lze podat odpor dle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu u sekce licenčních a sankčních řízení České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to do 8 dnů ode dne doručení tohoto příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje. Zpětvzetí odporu není přípustné. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

V případě podání odporu správní orgán poučuje účastníka řízení v souladu s § 80 odst. 2 přestupkového zákona o jeho právu požádat o konání ústního jednání. Správní orgán není návrhem účastníka řízení ve věci konání ústního jednání vázán a ústní jednání nařídí, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci, nebo pro uplatnění práv účastníka řízení.

Ing. Karel Gabrhel, LL.M.
ředitel sekce licenčních a sankčních řízení
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská
ředitelka odboru sankčních řízení
podepsáno elektronicky

¹¹⁵ Uvedené údaje vyplývají z výkazu produkce spotřebitelských úvěrů za rok 2021, viz příloha správního spisu, č.l. 11 – 12.